

WYMOGI PROGRAMOWE DO ZREALIZOWANIA W CIĄGU ROKU SZKOLNEGO - - FORTEPIAN GŁÓWNY

Wymagania szczegółowe – PIERWSZY ROK NAUCZANIA:

- Potrafi wymienić i określić podstawowe części fortepianu i mechanizmu gry (młoteczki, tłumiki)
- Zna klawiaturę i nazwy klawiszy
- Zna najbardziej charakterystyczne cechy brzmienia fortepianu (zanikanie dźwięku po uderzeniu w klawisze, różnice w brzmieniu)
- Potrafi odczytać nuty w kluczu wiolinowym i basowym (przynajmniej oktawę razkreślną i małą)
- Zna podstawowe wartości rytmiczne (cała nuta, półnuta, ćwierćnuta, ósemka oraz szesnastka) oraz przyporządkowane im pauzy,
- Zna przedłużanie wartości nutowej poprzez kropkę przy nucie, łuk (nuta legowana), fermatę,
- Operuje podstawowym nazewnictwem notacji muzycznej: metrum, takt, kreska taktowa, podwójna kreska taktowa, pięciolinia, akolada
- Poznaje krzyżyk, bemol, kasownik (znaki przykluczowe, znaki przygodne) zna ich działanie, a także nazewnictwo podwyższonych bądź obniżonych dźwięków,
- Stosuje znak repetycji, volty, da capo al fine,
- Stosuje odpowiednią aplikaturę (zapisaną w nutach, bądź podpowiedzianą przez nauczyciela),
- Zna podstawowe oznaczenia dynamiczne, artykulacyjne, agogiczne i interpretacyjne (w tym oznaczenia włoskie)
- Opanowuje podstawową artykulację: portato, legato i staccato,
- Potrafi podkładać 1 palec przy grze legato,
- Potrafi utrzymać równe tempo gry - wolne,
- Zna elementarną zasadę prowadzenia linii melodycznej.

Minimum programowe do zrealizowania w ciągu roku szkolnego:

- Gamy i pasaże
- Dwie etiudy
- Dwa utwory polifonizujące lub polifoniczne
- Trzy utwory dowolne

Wymagania szczegółowe – DRUGI ROK NAUCZANIA:

- posiada podstawowe wiadomości z historii fortepianu (jego poprzednicy, zasada mechanizmu klawesynu),
- zna nazwy i zasadę działania pedałów fortepianu (prawego oraz una corda),
- poznaje nazewnictwo oktav (rejestr fortepianu),
- dostrzega zależność głośności i długości dźwięku od grubości strun,
- zna podstawowe interwały (do oktawy),
- zna gamy durowe do 3 znaków chromatycznych,
- zna składowe triady harmoniczej i potrafi ją budować – kadencja przy gamach,
- poznaje synkopę, oraz triolę,
- poznaje podwójny krzyżyk oraz kasownik,
- stosuje przenośniki oktavowe,
- potrafi zagrać przednutkę (krótką, i długą),
- poznaje więcej oznaczeń muzycznych określających dynamikę, artykulację, agogikę, i interpretację (w tym oznaczenia włoskie),
- posiada swobodę, w czytaniu nut każdą ręką oddzielnie w kluczu wiolinowym oraz basowym z uwzględnieniem znaków chromatycznych,
- samodzielnie rozlicza wartości rytmiczne nut i pauz w taktach prostych,
- ćwiczy poznane artykulacje przy użyciu luźnego i poprawnego aparatu gry,
- doskonali technikę palcową, a także ćwiczy dwudźwięki i trójdźwięki,
- opanowuje elementarne zasady prowadzenia frazy oraz jej rozpoczynania i kończenia,
- ćwiczy wiadomości poznane w poprzednim roku nauczania.

Minimum programowe do zrealizowania wciągu roku szkolnego:

- Gamy i pasaże
- Cztery etiudy
- Dwa utwory polifoniczne
- Dwie sonatiny
- Trzy utwory dowolne

Wymagania szczegółowe – TRZECI ROK NAUCZANIA:

- ćwiczy umiejętność czytania nut oburącz w dwóch kluczach jednocześnie (zna zasadę czytania nut a' Vista)
- samodzielnie rozlicza wartości rytmiczne nut i pauz w taktach prostych,
- poznaje artykulację non legato,
- poznaje akord septymowy,
- poznaje gamę mollową (harmoniczną oraz melodyczną), oraz gamę chromatyczną,

- opanowuje trójdźwięki i ich przewroty,
- potrafi odnaleźć gamy pokrewne gam to 5-ciu znaków,
- gra gamy durowe do 5-ciu znaków, i mollowe do 3-ech znaków wraz z pasażami i kadencją,
- potrafi odliczyć przedtakt,
- poznaje nieregularne podziały rytmów (w tym także kwontola),
- potrafi zamieniać ręce podczas grania (mano destra i mano sinistra),
- poznaje podstawowe oznaczenia ornamentacji w utworach: przednutka, tryl, mordent, obiegnik, arpeggio,
- poznaje zasady odpowiedniego palcowania,
- poznaje nowe oznaczenia dynamiczne, artykulacyjne, agogiczne i interpretacyjne (w tym oznaczenia włoskie),
- rozpoznaje i wskazuje cechy charakterystyczne budowę formalnej utworów takich jak: ABA, forma sonatowa, rondo, wariacje, etiuda,
- wie co to jest polifonia i gra ją prawidłowo,
- opanowuje umiejętność utrzymania równego tempa gry, swobodnie gra w tempie wolnym i umiarkowanym,
- swobodnie operuje dynamiką od piano do forte,
- zna i stosuje elementarne zasady prowadzenia frazy oraz jej rozpoczynania i kończenia,
- ćwiczy wiadomości poznane w poprzednich lata nauczania.

Minimum programowe do zrealizowania wciągu roku szkolnego:

- Gamy i pasáže
- Cztery etiudy
- Dwa utwory polifoniczne
- Dwie sonatiny
- Trzy utwory dowolne

Wymagania szczegółowe – CZWARTY ROK NAUCZANIA:

- ćwiczy umiejętność czytania nut oburącz,
- samodzielnie rozlicza wartości rytmiczne nut i pauz w taktach prostych,
- swobodna gra triol oraz synkop,
- doskonalenie swobodnego posługiwania się poznanymi artykulacjami (często dwoma różnymi na raz),
- opanowuje umiejętność utrzymania równego tempa gry oraz swobodnie gra w tempach: wolnym, umiarkowanym i umiarkowanie szybkim,
- swobodnie zmienia tempo podczas grania (*rit.*, *rall.*, *allargando*, *accelerando*, itp.),

- swobodnie operuje zakresem dynamicznym od *pp* do *ff*, oraz zmianą dynamiki podczas gry (*cresc.*, *decresc.*, *dim.*),
- opanowuje rodzaje pedalizacji,
- gra wszystkie gamy durowe i mollowe do 5-ciu znaków przy kluczu, gra je rozbieżnie i poznaje technikę wykonawstwa gam w interwale tercji oraz decymy,
- poznaje interwały powyżej oktawy: nonę, decymę,
- rozpoznaje i wskazuje cechy charakterystyczne epoki, stylu oraz kompozytora wykonywanych utworów, np. faktura homofoniczna w utworach klasycznych, oddech w romantycznej frazie, itp.,
- ćwiczy wiadomości poznane w poprzednich latach nauczania.

Minimum programowe do zrealizowania wciągu roku szkolnego:

- Gamy i pasaże
- Cztery etiudy
- Dwa utwory polifoniczne
- Dwie sonatiny
- Trzy utwory dowolne

Wymagania szczegółowe – PIĄTY ROK NAUCZANIA:

- ćwiczy umiejętność czytania nut oburącz,
- samodzielnie rozlicza wartości rytmiczne nut i pauz w taktach prostych,
- swobodna gra triol i synkop,
- opanowuje umiejętność utrzymania równego tempa gry, a także swobodnie gra w tempach: wolnym, umiarkowanym i szybkim
- opanowuje umiejętność swobodnej zmiany tempa podczas gry (m.in. *ritenuto* i *accelerando*),
- pracuje nad doskonaleniem techniki palcowej i prawidłowego oparowania aparatem gry,
- potrafi posługiwać się dynamiką w zakresie: od *pianissimo* do *fortissimo*, a także jej płynną zmianą podczas gry (np. *diminuendo*),
- opanowuje zasady prawidłowego prowadzenia fraz oraz jej rozpoczęcia i kończenia,
- gra gamy durowe i mollowe do 5-ciu znaków (durowe i mollowe) wraz z pasażami, kadencją, w odmianie tercji i decymy, oraz gra gamę chromatyczną,
- poznaje technikę repetycji palcowej,
- poznaje akord nonowy,
- poznaje zasadę transpozycji na prostych melodiach,
- zna różne rodzaje polifonii, potrafi je przeanalizować (odnaleźć temat, kontrapunkt, łącznik),
- potrafi stosować cechy charakterystyczne dla danej epoki, stylu, bądź kompozytora,

- ćwiczy wiadomości poznane w poprzednich latach nauczania.

Minimum programowe do zrealizowania wciągu roku szkolnego:

- Gamy i pasaże
- Cztery etiudy
- Dwa utwory polifoniczne
- Dwie sonatiny
- Trzy utwory dowolne

Wymogi szczegółowe – SZÓSTY ROK NAUCZANIA:

- ćwiczy umiejętność czytania nut burącz,
- samodzielnie rozlicza wartości rytmiczne nut i pauz w taktach prostych i złożonych,
- doskonali swobodną grę poznanymi artykulacjami przy operowaniu luźnego i prawidłowego aparatu gry,
- poprawnie gra homofonię i polifonię,
- opanowuje umiejętność utrzymania równego tempa gry, swobodnie gra w tempach: wolnym, umiarkowanym i szybkim,
- swobodnie zmienia tempo i dynamikę podczas wykonywania utworów,
- operuje pełnym zakresem dynamicznym od *ppp* do *fff*,
- opanowuje zasady prawidłowego prowadzenia frazy oraz jej rozpoczynania i kończenia, rozplanowuje także konstrukcję utworu (potrafi określić punkt kulminacyjny),
- swobodnie posługiwanie się techniką palcową, wykonywanie dwudźwięków, trójdzźwięków, czterodźwięków,
- potrafi stosować różnego rodzaju ozdobniki muzyczne,
- potrafi oddać charakter danej epoki, stylu czy konkretnego kompozytora,
- ćwiczy wiadomości poznane w poprzednich latach nauczania.

Minimum programowe do zrealizowania wciągu roku szkolnego:

- Gamy i pasaże
- Cztery etiudy
- Dwa utwory polifoniczne
- Dwie sonatiny
- Trzy utwory dowolne